

Komisja Petycji

2021/2166(INI)

7.2.2022

OPINIA

Komisji Petycji

dla Komisji Prawnej

w sprawie lepszego stanowienia prawa: połączenie sił na rzecz stanowienia
lepszego prawa
(2021/2166(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Fernando Barrena Arza

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Petycji zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że program lepszego stanowienia prawa ma na celu udoskonalenie zasad regulacyjnych i zmniejszenie zbędnych obciążeń dla przedsiębiorstw i obywateli; podkreśla, że należy umożliwić obywatelom pełne korzystanie z ich demokratycznego prawa do uczestnictwa w procesie decyzyjnym UE w drodze aktywnej interakcji z ich wybieranymi w wyborach przedstawicielami, a także należy wspierać ich bezpośredni udział; podkreśla, że UE musi zapewnić większą przejrzystość na różnych szczeblach kształtowania polityki, w tym w ramach rozmów trójstronnych; wzywa Komisję do ciągłego usprawniania konsultacji publicznych, aby zapewnić udział obywateli, oraz do uwzględnienia uwag płynących od obywateli i innych instytucji na temat takich działań, w szczególności od Parlamentu jako bezpośrednio wybieranego organu przedstawicielskiego; podkreśla, że petycje kierowane do Parlamentu stanowią istotną formę udziału obywateli i przekazywania przez nich uwag, które Komisja powinna regularnie oceniać i w związku z którymi powinna podejmować działania; podkreśla, że konsultacje publiczne w sprawie lepszego stanowienia prawa w UE, a także wszelkie komunikaty i dokumenty pochodzące od instytucji UE, powinny być dostępne dla obywateli i społeczeństwa obywatelskiego oraz powinny być tłumaczone na wszystkie języki urzędowe UE i państw członkowskich i wszystkie krajowe języki migowe, a także powinny być sporządzane w formatach łatwych do czytania, a dostęp do dokumentów powinien być przyjazny dla obywateli;
2. podkreśla, że lepsze stanowienie prawa musi być działaniem międzyinstytucjonalnym, przy czym Parlament i Rada muszą również ponosić odpowiedzialność; podkreśla, że zasady przyznania kompetencji, pomocniczości i proporcjonalności są dla UE zasadami przewodnimi, gdy postanawia ona przystąpić do działania; przypomina zatem, że art. 1 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, iż decyzje na szczeblu UE muszą podejmowane w sposób jak najbardziej otwarty i zbliżony do obywatela; uważa, że jaśniejsze przepisy dotyczące rozpatrywania petycji przez Komisję zwiększyłyby przejrzystość systemu i jego skuteczność w rozwiązywaniu problemów zgłaszanych w petycjach przez europejskich obywateli; przypomina, że zasady pomocniczości i proporcjonalności wymagają unikania nadmiernej regulacji na szczeblu UE oraz ograniczenia zakresu i objętości prawodawstwa UE, aby zadbać o to, że będzie ono bliskie obywateli, przejrzyste i zrozumiałe;
3. podkreśla, że UE powinna przestrzegać zasad przyznania kompetencji oraz pomocniczości i powinna stanowić prawo wyłącznie w obszarach wyraźnie określonych w Traktatach; podkreśla, że UE nie może ingerować w prerogatywy państw członkowskich i musi przestrzegać ich suwerenności;
4. uważa – jak stwierdziła Komisja Petycji, jedyna komisja działająca w bezpośrednim i stałym kontakcie z obywatelami – że demokratyczne podejście i odpowiedzialność polityczna pozostają najsilniejszymi mechanizmami kontroli w każdej demokracji konstytucyjnej, w tym w UE;
5. odnotowuje, że utrzymująca się wysoka liczba postępowań w sprawie uchybienia

zobowiązaniom państwa członkowskiego świadczy o tym, że terminowe i prawidłowe wdrażanie oraz stosowanie prawa UE w państwach członkowskich pozostaje poważnym wyzwaniem;

6. przypomina, że ciągle i uważne rozpatrywanie petycji obywateli stanowi doskonałą okazję do udoskonalenia uregulowań prawnych, tak by sprzyjały w większym stopniu włączeniu społecznemu i były skuteczniejsze, a także do lepszego zrozumienia przez decydentów politycznych realiów lokalnych i regionalnych oraz obaw i priorytetów obywateli; uznaje, że prawodawstwo UE powinno zapewniać równe traktowanie obywateli i przedsiębiorstw oraz skuteczne egzekwowanie praw obywateli w całej Unii oraz że należy zagwarantować zdecydowane i równe egzekwowanie obowiązujących przepisów europejskich;
7. popiera cel Komisji polegający na uproszczeniu przepisów i ograniczeniu obciążeń; podkreśla, że należy dołożyć starań, aby zapewnić osiągnięcie tego celu w odpowiedni sposób, tak aby uproszczenie nie odbyło się kosztem przejrzystości dla beneficjentów i administracji publicznej oraz aby nie osłabiło istniejących mechanizmów służących osiągnięciu wyników;
8. odnotowuje, że Komisja pragnie wzmocnić rolę Rady ds. Kontroli Regulacyjnej w kontrolach ocen skutków i ewaluacji zgodnie z zasadą „jedno więcej – jedno mniej”; ubolewa z powodu braku przejrzystości tego organu, który powinien przygotować prognozy strategiczne i należycie uwzględnić różne skutki kryzysu związanego z COVID-19;
9. przypomina, że lepsze stanowienie prawa jest nadrzędną zasadą we wszystkich pismach komisarzy określających zadania; wzywa Komisję i Radę do udoskonalenia przepisów i procedur na etapach przygotowawczych prowadzonych przez nie odpowiednich procedur ustawodawczych, ze szczególnym uwzględnieniem analizy przyszłych skutków środków ustawodawczych;
10. wzywa do zwiększenia przejrzystości wszystkich europejskich instytucji, w szczególności Rady, aby zadbać o lepsze stanowienie prawa i zagwarantować prawo do publicznego dostępu do dokumentów oraz do rzetelnych informacji;
11. uważa, że możliwa i konieczna jest dalsza cyfryzacja pracy i wewnętrznych procedur Parlamentu, aby je uprościć i ułatwić obywatelom dostęp do nich;
12. uważa, że Komisja, która stara się zadbać o to, by polityka UE opierała się na jasnym zrozumieniu obszarów polityki podlegających gwałtownym zmianom strukturalnym, takich jak środowisko i cyfryzacja, powinna wykorzystać wkład zawarty w petycjach obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego; uważa, że udział obywateli ma kluczowe znaczenie w takich obszarach polityki jak prawa podstawowe, poszanowanie praworządności oraz zwalczanie wszelkich form dyskryminacji na jakimkolwiek tle;
13. wzywa Komisję, by wykorzystwała okazję do przyjęcia zreformowanego i skuteczniejszego programu lepszego stanowienia prawa w celu wspierania sprawowania rządów w UE, lepszego stanowienia prawa, skutecznego reagowania na obawy obywateli oraz poprawy komunikacji i konsultacji z zainteresowanymi stronami, przy jednoczesnym zwiększeniu przejrzystości;

14. odnosi się krytycznie do założenia, że niezbędne jest zastosowanie zasady „jedno więcej – jedno mniej”, ponieważ stanowi ona ilościową ocenę prawodawstwa jako krótkoterminowego obciążenia i kosztu zamiast obiektywnie koncentrować się na jakości przepisów i korzyściach z nich płynących w perspektywie średnio- i długoterminowej; ubolewa, że takie skupienie się na obciążeniach i ograniczaniu kosztów nie odpowiada potrzebom i realiom kształtowania polityki UE i może zagrozić realizacji zobowiązania Komisji do zapewniania wysokiej jakości przepisów oraz wywoływać przeciwny do zamierzonego wpływ na wszelkie nowe przepisy dotyczące ochrony środowiska lub kwestii społecznych;
15. podkreśla ważną rolę Parlamentu jako instytucji reprezentującej obywateli UE, w tym w zakresie nadzoru i współpracy z Komisją i innymi instytucjami w imieniu społeczeństwa oraz w zapewnianiu oddolnego podejścia w odniesieniu do skutków prawodawstwa dla obywateli; w związku z powyższym przypomina o znaczeniu zachowania roli Parlamentu podczas wstępnej oceny przyszłego prawodawstwa dokonywanej za pomocą istniejących narzędzi parlamentarnych;
16. podkreśla znaczenie konkretnych instrumentów i instytucji, takich jak prawo inicjatywy własnej Parlamentu, europejska inicjatywa obywatelska i urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, w udoskonalaniu przepisów Komisji; z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie Konferencji w sprawie przyszłości Europy, ale przypomina, że należy ją stale udoskonalać i umożliwić obywatelom przedstawianie rzeczywistych skutków prawodawstwa UE na szczeblu krajowym, lokalnym i regionalnym oraz zgłaszanie sugestii dotyczących sposobu osiągania celów lepszego stanowienia prawa; podkreśla, że Konferencja powinna ułatwić proces udziału społeczeństwa w dążeniu do usprawnienia działalności wszystkich instytucji UE; odnotowuje, że Komisja powinna skupić się na zwiększeniu skuteczności istniejących narzędzi partycypacyjnych, aby zapewnić obywatelom bezpośredni dostęp do procesu kształtowania polityki UE i udział w tym procesie w celu korzystania z przysługujących im praw podstawowych; nalega, aby Komisja zasięgała opinii obywateli, a przede wszystkim brała ich opinie pod uwagę.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	7.2.2022
Wynik głosowania końcowego	+ : 19 - : 11 0 : 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Jordan Bardella, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Tamás Deutsch, Francesca Donato, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Malte Gallée, Gianna Gancia, Ibán García Del Blanco, Alexis Georgoulis, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Emil Radev, Frédérique Ries, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Pernando Barrena Arza, Angel Dzhambazki, Marie-Pierre Vedrenne

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

19	+
NI	Francesca Donato
Renew	Vlad Gheorghe, Frédérique Ries, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Michal Wiezik
S&D	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Ibán García Del Blanco, Cristina Maestre Martín De Almagro, Alfred Sant, Massimiliano Smeriglio
The Left	Pernando Barrena Arza, Alexis Georgoulis
Verts/ALE	Margrete Auken, Eleonora Evi, Malte Gallée, Tatjana Ždanoka

11	-
ID	Jordan Bardella, Markus Buchheit, Gianna Gancia
PPE	Alexander Bernhuber, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dolors Montserrat, Emil Radev

4	0
ECR	Angel Dzhambazki, Kosma Złotowski
NI	Tamás Deutsch
PPE	Loránt Vincze

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się